

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government
Ministria e Punëve të Brendshme / Ministarstvo Unutrašnjih Poslova / Ministry Of
Internal Affairs

Državna strategija za borbu protiv Terorizma i Akcioni Plan 2018 – 2023

Februar 2018

Sadržaj

1	Uvod.....	4
1.1	Cilj.....	5
1.2	Vizija	6
2	Metodologija.....	6
3	Opšti principi.....	7
4	Analiza postojećeg stanja.....	7
5	Zakonski okvir i institucionalni mehanizmi	10
5.1	Zakonski okvir.....	10
5.2	Institucionalni mehanizmi	11
6	Ciljevi strategije za borbu protiv terorizma.....	15
7	Sprovođenje, praćenje i procena Strategije.....	17
7.1	Uloga sistema praćenja i procene.....	17
7.2	Institucionalni kapaciteti za praćenje i procenu	17
7.3	Pokazatelji za praćenje i procenu	17
7.4	Instrumenti praćenja i procene.....	18
8	Akcioni Plan 2018-2023	18

Spisak skraćénica

AAZKI	Agencija za Administraciju Zaplenjene ili Konfiskovane Imovine
AEU	Agencija Emergentnog Upravljanja
CK	Carina Kosova
DT	Državno Tužilaštvo
EULEX	Misija Evropske Unije za Vladavinu Prava na Kosovu
FOJ	Finansijska Obaveštajna Jedinica
ICITAP	Međunarodni Program Pomoći u Obuci za Istragu Krivičnih Dela
KAF	Kosovska Agencija za Forenziku
KAJB	Kosovska Akademija za Javnu Bezbednost
KAZZNS	Kosovska Agencija za Zaštitu od Zračenja i Nuklearnu Sigurnost
KEUK	Kancelarija Evropske Unije na Kosovu
KP	Kancelarija Premijera
KSK	Korektivna Služba Kosova
KZPŽ	Kancelarija za Zaštitu i Pomoć Žrtvama
MALS	Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
MEI	Ministarstvo Evropskih Integracija
MF	Ministarstvo Finansija
MI	Ministarstvo za Infrastrukturu
MIP	Ministarstvo Inostranih Poslova
MKOS	Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta
MKSB	Ministarstvo za Kosovske Snage Bezbednosti
MONT	Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
MP	Ministarstvo Pravde
MRSZ	Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite
MTI	Ministarstvo Trgovine i Industrije
MUP	Ministarstvo Unutrašnjih Poslova
NALT	NATO Tim za Savetovanje i Vezu
NCUG	Nacionalni Centar za Upravljanje Granicama
OAK	Obaveštajna Agencija Kosova
OEBS	Organizacija za Evropsku Bezbednost i Saradnju
OPDAD	Preookeanska Kancelarija za Razvoj, Pomoć i Obuku Tužilaca
PAK	Poreska Administracija Kosova
PK	Policija Kosova
PSK	Probaciona Služba Kosova
RAEPK	Regulatorni Autoritet za Elektronske i Postanske Komunikacije
SSBK	Sekretarijat Saveta za Bezbednost Kosova
SSK	Sudski Savet Kosova
STRK	Specijalno tužilaštvo Republike Kosova
TSK	Tužilački Savet Kosova

Izvršni rezime

Državna strategija protiv terorizma i akcijski plan 2018-2023 treći je strateški dokument koji je razvila Vlada Republike Kosovo s ciljem sprečavanja i borbe protiv terorističkih akata.

Terorizam ostaje jedna od glavnih prijetnji nacionalnoj i globalnoj sigurnosti prijeteći ne samo životu i imovini, ali i demokratskim vrijednostima i društvima života. Učinkovit odgovor na terorizam zahtijeva uključivanje i suradnju svih javnih institucija, civilnog društva, međunarodnih organizacija i građana.

Ovaj strateški dokument ima za cilj da se suprotstavi i bori protiv ekstremističkih ili radikalnih ideologija, bilo koje prirode da su, a koje bi mogle dovesti do upotrebe nasilja i bile u suprotnosti sa demokratskim normama i principima kosovskog društva. Dalje, on ima za cilj prevenciju terorističkih aktivnosti, minimiziranje rizika od terorističkih pretnji, kao i snižavanje ugroženosti kroz jedan sveobuhvatan, ne samo međuinstitucionalni, već i svedruštveni pristup, koji će stvoriti fleksibilnu osnovu za efikasnije reagovanje prema trenutnim pretnjama i drugim više dimenzionim dinamikama u stalnom porastu.

Strategija se temelji na četiri stupa ili strateškim ciljevima koji su u potpunom skladu sa Strategijom protivterorističkog delovanja Evropske unije:

1. **Prevencija**, koja ima za cilj sprečiti terorizam identificiranjem i suprotstavljanjem počinitelja, odnosno suprotno ideologijama i radikalnim doktrinama koje potiču pojedince u nasilnim delima;
2. **Zaštita**, kroz koje će odbrambene sposobnosti institucije biti ojačane u odnosu na terorističke napade, odnosno pretnje terorizmom predstavljene Republici Kosovu ili njenim interesima u regiji i šire. Osim jačanja odbrambenih sposobnosti, planirane su i posebne mere kako bi se smanjila ranjivost na ovaj fenomen;
3. **Nastojanja**, putem kojih agencije za sprovođenje zakona provode, istražuju i dovode do pravde pojedince ili skupine koji predstavljaju terorističke pretnje ili su podložni terorističkim prestupima;
4. **Odgovori**, koji ima za cilj pripremiti institucije za upravljanje i minimiziranje posljedica mogućeg terorističkog napada. Učinkovita priprema i odgovor su od kritične važnosti u spašavanju života i smanjenja potencijalnih šteta i posledica.

1 Uvod

Terorizam nastavlja da bude jedna od glavnih pretnji po bezbednost, kako na nivou zemlje tako i na međunarodnom nivou, ugrožavajući ne samo život i imovinu, već i demokratske vrednosti i sam način života društva. Globalni trend terorizma i njegovo širenje, posebno tokom poslednje dve decenije, je ugrozio i Republiku Kosovo, kao i celi region, Evropu i šire.

Vlada Republike Kosova, znajući pretnje i posledice koje mogu nastati od terorizma, još 2009. godine je izradila prvu strategiju za borbu protiv terorizma, čime osim što je stvorila neophodne mehanizme, takođe je pružila jedan sveobuhvatan pristup za sprečavanje i borbu protiv terorizma. Tako da, ovaj strateški dokument treći po redu izrađen od strane Vlade Republike Kosova, predstavlja nastavak prethodnih strategija i ima za cilj dalje jačanje postojećih mehanizama, kao i prilagođavanje trenutnom trendu i dinamici od terorističkih pretnji.

Prevenција i borba protiv terorizma nastavlja da bude jedan od glavnih strateških prioriteta Vlade Republike Kosova. Nova Strategija za borbu protiv terorizma, kao i druge zakonodavne i političke mere u okviru ove oblasti, povezane su drugim Strateškim prioritetom Vlade za 2017. godinu "Dobro upravljanje i vladavina prava." Takođe su povezane sa procesom evropskih integracija i kao takve su deo Nacionalnog programa za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 2017-2021¹ i zaključaka sa prvog sastanka pododbora za Pravdu, slobodu i bezbednost između Kosova i Evropske unije održanog od 25. do 26. januara 2017. Izrada ove strategije, koja je u potpunom skladu sa Strategijom EU-a za borbu protiv terorizma, dopunjava identifikovani izazov od strane Evropske komisije u Izveštaju o zemlji za 2016. godinu².

U ostvarivanju gore pomenutih ciljeva, ovaj strateški dokument je usklađen sa postojećim zakonodavstvom, kao i drugim strateškim dokumentima Republike Kosova, ali i sa Strategijom za borbu protiv terorizma Evropske unije, zasnovan na postojeća četiri glavna stuba: a) Prevenција, b) Zaštita, c) Gonjenje i d) Reagovanje.

Pored toga, Republika Kosovo, kao član globalne koalicije protiv DAESH/ISIS, pokazala je posvećenost i ujedno je preuzela određenu odgovornost i obaveze, koje su obuhvaćene u ovoj strategiji.

Dokument sadrži strateške i druge specifične ciljeve za svaki od gore pomenutih stubova, i biće praćen sa detaljnim akcionim planom putem koga će se ostvariti predstavljeni ciljevi, i biće utvrđeni mehanizmi za sprovođenje i koordinaciju.

1.1 Cilj

Orijentacija politika i jačanje sveobuhvatnog pristupa u prevenciji i borbu protiv terorizma.

¹ <http://www.mei-ks.net/repository/docs/pkzmsa20172021shq.pdf>

² https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/key_documents/2016/20161109_report_kosovo.pdf

1.2 Vizija

Očuvanje bezbednog okruženja u Republici Kosovo kroz prevenciju i borbu protiv terorizma na osnovu poštovanja ustavnih prava i sloboda prema svim građanima.

2 Metodologija

Državna strategija za borbu protiv terorizma i Akcioni plan 2018-2023 je izrađen u podršku Godišnjeg plana rada Vlade i Ministarstva unutrašnjih poslova za 2017. godinu i Nacionalnog programa za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 2017-2021.

Strategija je u potpunosti u skladu sa Administrativnim uputstvom br. 02/2012 o procedurama, kriterijumima i metodologiji za pripremu i usvajanje strateških dokumenata i planova za njihovo sprovođenje kao i sa Uredbom (VRK) br. 05/2016 o minimalnim standardima za proces javne rasprave.

Radna grupa za izradu Strategije je formirana od strane Ministra Ministarstva unutrašnjih poslova Odlukom br. 194/2017 datira od 03.07.2017 gde su obuhvaćene sve relevantne državne institucije, civilno društvo i međunarodni partneri. Nacrt strategije je razvijen učešćem svih činilaca iz radne grupe, a sa ciljem finalizacije nacrta, održana je radionica od 10-13 septembra 2017. godine uz podršku ambasade Sjedinjenih Američkih Država i ICITAP-a, koji su takođe podržali učešće u radionici i stručnjaka iz Evropskog centra za bezbednosne studije, George C. Marshall.

Strategija je izrađena na osnovu internih procena kao što je godišnja analiza sprovođenja prethodne strategije za 2012-2017, procena pretnje od teških zločina i organizovanog kriminala (SOCTA), analitički i evaluacioni izveštaji Policije Kosova i Kosovske obaveštajne agencije, kao i drugih relevantnih dokumenata. S druge strane, spoljašnje procene obuhvataju izveštaje o zemlji od strane američkog Stejt departmenta, izveštaja EUROPOL-a o stanju terorizma i trendova u EU, izveštaji Evropske komisije kao i druga dokumenta.

U cilju usklađivanja politika i nacionalnog zakonodavstva u oblasti terorizma, sa onim iz Evropske unije, ova Strategija je usklađena sa Strategijom EU-a za borbu protiv terorizma tako što su usklađena četiri relevantna stuba.

Strategija je zasnovana na strategijama, konceptima i pristupu međunarodnih organizacija i inicijativa kao što su Ujedinjene nacije, INTERPOL, Evropska unija, EUROPOL, Globalna koalicija protiv DAESH/ISIS, Konsolidovani okvir OEBS-a za borbu protiv terorizma i Savet Evrope. Dalje, takođe su konsultovane i odgovarajuće strategije Sjedinjenih Američkih Država i Ujedinjenog Kraljevstva.

3 Opšti principi

Strategija se zasniva na ovim principima:

Princip ustavnosti i zakonitosti – preduzete aktivnosti za prevenciju i borbu protiv terorizma zasnivaju se na odredbama predviđenim Ustavom Republike Kosova i važećem zakonodavstvu.

Princip sveobuhvatnog državnog pristupa – prevencija i efikasna borba protiv terorističkih pretnji se postiže kroz uključivanje i blisku saradnju između vladinih i javnih institucija, civilnog društva, privatnog sektora i međunarodnih organizacija.

Princip ljudskih prava i sloboda – znači garantovanje prava i sloboda svih pojedinaca, tokom svih faza angažovanja institucija na prevenciji i borbu protiv terorizma.

Princip poverljivosti – institucije koje su odgovorne za prevenciju i borbu protiv terorizma treba da osiguraju čuvanje poverljivosti informacija tokom procesa istrage i drugih odgovarajućih procesa.

Princip saradnje – Vlada Republike Kosova je posvećena podsticanju saradnje i koordinacije aktivnosti između domaćih institucija.

Princip međunarodne saradnje – Republika Kosovo će igrati važnu ulogu u globalnoj borbi protiv terorizma, a efikasna prevencija i borba protiv terorizma se postiže kroz međunarodnu saradnju sa državama, organizacijama i inicijativama, stoga Republika Kosovo izražava njenu spremnost i posvećenost da bude deo međunarodnih mehanizama koji se bave prevencijom i borbom protiv terorizma.

4 Analiza postojećeg stanja

Republika Kosovo, osim toga što je izazvana različitim oblicima ekstremizma, kao što je nacionalistički i politički motivisani ekstremizam, suočava se sa religiozno zasnovanim ekstremizmom. Kao posledica indoktrinacije ekstremističkim ideologijama, bilo da su to nacionalističke ili verske, određeni broj državljana Kosova je otišao na konfliktna žarišta van zemlje, u redovima terorističkih ili separatističkih organizacija.

Što se tiče ekstremizma zasnovanog na nacionalizmu, uz sav napredak koji je postignut u međuetničkim odnosima između dve najveće zajednice na Kosovu, i dalje su prisutne tenzije i postoje grupe ili ekstremističke organizacije, kojima je namera da povremeno koriste nasilje za postizanje političkih ciljeva, i da provociraju međuetničke incidente, ponekad i uz podršku trećih zemalja.

Među glavnim pretnjama nastavlja da bude verski zasnovan ekstremizam, kao rezultat indoktrinacije islamističkom ekstremističkom ideologijom koja je uvezena na Kosovo iz zemalja Bliskog istoka. Posledice od ove ideologije sada su već evidentne, počevši od: priključivanja stotine državljana Kosova konfliktnim područjima u redovima ekstremističkih/terorističkih organizacija,

desetine sada već ubijenih lica, porodice koje nastavljaju da borave u konfliktnim područjima, tendencija za širenje nasilnih ekstremističkih ideologija, kao i ono što je najzabrinjavajuće povećanje pretnji od terorističkih napada.

Islamistički ekstremizam u regionu, je počeo da se širi 90-tih godina, dok je na Kosovu, njegovo širenje počelo odmah posle rata, preko nekih nevladinih organizacija, koje su pored socijalnih i humanitarnih programa, iskoristivši ranjivost dela populacije u izuzetno lošim ekonomskim i socijalnim uslovima, takođe širile ekstremističke islamističke doktrine i ideologije zasnovane na netoleranciji, podeli, mržnji, kao i suprotno demokratskom sistemu i vrednostima, putem promovisanja političkog islama. Ulogu u širenju islamističkog ekstremizma imali su i određeni pojedinci, koji su završili studije u raznim zemljama Bliskog istoka. Isto tako, ekstremisti su u velikoj meri koristili propagandu preko interneta za širenje svojih ideologija.

Uprkos stalnom protivljenju i otporu prema tim ideologijama, pojedini delovi društva koji su bili najugroženiji, koji su bili izloženi tim ideologijama, postali su žrtve nastavljajući produbljivanje ekstremizma i radikalizma. Dalje, globalni trend u pogledu ekstremizma, kao i početak sukoba na Bliskom istoku, posebno u Siriji i Iraku, gde su konsolidovane terorističke grupe i organizacije, iskorišćen je kao pogodan trenutak za razotkrivanje ekstremizma i ovi sukobi su pretvoreni u gravitaciono polje za strane terorističke borbe iz cele Evrope i šire, uključujući i Republiku Kosovo.

Kao rezultat pridruživanja ovih kosovskih državljana u terorističkim organizacijama takođe su zabeleženi i njihovi javni pozivi za terorističke napade na Kosovu i u regionu, ali zabeleženi su i pokušaji za izvršavanje terorističkih dela koji su sprečeni od strane bezbednosnih institucija na Kosovu.

Uprkos činjenici da terorističke organizacije gube teritoriju i kontrolu nad kriznim žarištima, u ideološkom smislu one nastavljaju da budu podržavane i da proširuju svoj uticaj u drugim zemljama, uključujući i region.

Rizik s kojim se suočava Kosovo su osobe koje se vraćaju iz konfliktnih područja, kao i osobe koje su izvršile krivična dela terorizma, i sa interesom za podrivanje Kosova kao države sa etničkom i religijskom raznolikošću i sa demokratskom vlašću i sekularnim društvom. Kao što se videlo iz mnogih primera u Evropi, radikalizovani pojedinci mogu počinuti dela ekstremnog nasilja i protiv ljudi i institucija i u svojoj zemlji, pa se samim tim ne može isključiti i rizik da bi Kosovo moglo biti meta jednog takvog terorističkog napada.

Među mogućim pretnjama sa kojima se može suočiti Republika Kosovo su:

- **Teroristički napadi** bilo od strane pripadnika terorističkih organizacija preko stranih terorističkih boraca, neaktivnih ćelija ali i od strane simpatizera i pristalica koji mogu biti inspirisani za izvršenje nasilnih dela;
- **Indoktrinacija ekstremističkom ideologijom** koja se zasniva uglavnom putem propagande, indoktrinacije i regrutovanja mladih kako bi ih iskoristili za potrebe terorističkih organizacija;

- **Ilegalna migracija** - uzimajući u obzir geografski položaj zemalja zapadnog Balkana, pored povratka stranih boraca poreklom iz ovih zemalja, druga briga ostaje i mogućnost da i strani teroristički borci iz drugih zemalja koriste zemlje Zapadnog Balkana, mešajući se sa potencijalnim izbeglicama, kako bi zatim putovali u zemlje EU-a.

Institucije Republike Kosova na vreme su identifikovale pretnje i izrazile su zabrinutost u vezi sa mogućim posledicama širenja ekstremističkih ideologija i radikalizma u Republici Kosovo. Na osnovu ove zabrinutosti i identifikovanih pretnji, institucije Republike Kosovo, među prvima u regionu, preduzele su konkretne radnje i aktivnosti u obračunavanju sa nasilnim ekstremizmom i radikalizmom, uglavnom fokusirane na tri aspekta:

- **Prevenција širenja ekstremističkih ideologija i radikalizma** - Institucije Republike Kosova u saradnji i bliskoj koordinaciji sa civilnim društvom i verskim zajednicama su izradile nacionalnu strategiju i akcioni plan za borbu protiv nasilnog ekstremizma i radikalizma koji vodi do terorizma, koja je fokusirana na oblasti prevencije, minimiziranja podsticajnih faktora koji mogu da utiču na radikalizaciju, deradikalizaciju radikalizovanih lica i njihovu reintegraciju u društvo;
- **Usklađivanje i unapređenje zakonske infrastrukture i strateških dokumenata** - izmene i dopune osnovnog zakonodavstva, uključujući i donošenje Zakona o zabrani udruživanja građana Kosova u stranim oružanim sukobima van teritorije zemlje. Pored zakonodavnog aspekta, Vlada je usvojila niz strateških dokumenata kako bi se izborila sa svim izazovima i pretnjama prema Republici Kosova, uključujući i pitanja koja se direktno ili indirektno bave i terorizmom;
- **Krivično gonjenje i procesiranje** – Još od 2013. godine, bezbednosne i pravne institucije Republike Kosova su preduzele konkretne akcije za gonjenje, hapšenje, i krivično procesuiranje svih lica za koje postoji osnovana sumnja da su počinili ili su u pripremi za izvođenje terorističkih dela i onih koji se odnose na terorizam.

5 Zakonski okvir i institucionalni mehanizmi

5.1 Zakonski okvir

U oblasti terorizma, Republika Kosovo ima u primeni široku zakonsku osnovu, koja uključuje, ali nije ograničeno na:

- Ustav Republike Kosovo³;
- Zakon br. 05/L-002 o zabrani udruživanja u stranim oružanim sukobima van teritorije zemlje⁴;
- Zakon br. 05/L-096 o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma⁵;
- Zakon br. 03/L-050 o osnivanju saveta bezbednosti Kosova⁶;
- Zakon br. 03/L -166 o sprečavanju i suzbijanju kibernetičnog zločina⁷;
- Zakon br. 04/L-109 o elektronskim komunikacijama⁸;
- Zakon br. 05/L-030 o presretanju elektronskih komunikacija⁹;
- Zakon br. 03/L - 172 o zaštiti ličnih podataka¹⁰;
- Zakon br. 04/L-076 o Policiji¹¹;
- Zakon br. 03/L-142 o javnom redu i miru¹²;
- Zakon br. 03/L063 o Obaveštajnoj Agenciji Kosova¹³;
- Zakon br. 04/L-149 o izvršenju krivičnih sankcija¹⁴;
- Zakon br. 03/ L-183 o sprovođenju međunarodnih sankcija¹⁵;
- Zakon br. 04/L-213 o međunarodnoj pravnoj saradnji u krivičnim pitanjima¹⁶;
- Zakon br. 04/L-052 o međunarodnim ugovorima¹⁷;
- Zakon br. 04/L-072 o kontroli i nadzoru državne granice¹⁸;
- Zakon br. 04/L-064 o Kosovskoj Agenciji za Forenziku¹⁹;
- Zakon br. 04/L-198 o trgovini strateškom robom²⁰;
- Zakon br. 04/L -004 o privatnim uslugama obezbeđenja²¹;
- Zakon br. 03/L-046 o Kosovskim Snagama Bezbednosti²²;
- Zakonik br. 03/L-109 o Carini i akcizama na Kosovu²³;

³ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=3702>

⁴ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=10763>

⁵ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=12540>

⁶ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2521>

⁷ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2682>

⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2851>

⁹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=10968>

¹⁰ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2676>

¹¹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2806>

¹² <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2651>

¹³ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2538>

¹⁴ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8867>

¹⁵ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2674>

¹⁶ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8871>

¹⁷ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2789>

¹⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2801>

¹⁹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2781>

²⁰ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8860>

²¹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2741>

²² <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2523>

²³ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2600>

- Zakon br. 04/L-099 o izmenama i dopunama Zakonika o Carini i akcizama na Kosovu, br. 03/L-109²⁴;
- Zakon br. 03/L-178 o klasifikaciji informacija i verifikaciji bezbednosti²⁵;
- Zakonik br. 04/L-082 Krivični Zakonik Republike Kosovo²⁶;
- Zakonik br. 04/L-123 o krivičnom postupku²⁷;
- Zakon br. 03/L-122 o službi u inostranstvu Republike Kosovo²⁸;
- Zakon br. 03/L-223 o Sudskom Savetu Kosova²⁹
- Zakon br. 03/L-199 o Sudovima³⁰;
- Zakon br. 03/L-225 o Državnom Tužiocu³¹;
- Zakon br. 03/L-224 o Tužilačkom Savetu Kosova³²;
- Zakon br. 03/L-052 o Specijalnom Tužilaštvu Republike Kosova³³;
- Zakon br. 04/L-015 o zaštiti svedoka³⁴;
- Zakon br. 05/L-049 o upravljanju zaplenjenom i konfiskovanom imovinom³⁵;
- Zakon br. 04/L-140 o proširenim nadležnostima za konfiskaciju imovine stečene vršenjem krivičnih dela³⁶;
- Zakon br. 04/L-213 o međunarodnoj pravnoj saradnji u krivičnim pitanjima³⁷;
- Zakonik br. 03/L-193 o maloletnicima³⁸;
- Uredba br. 18/2011 o raspodeli i transferisanju klasifikovanih informacija³⁹.
- Zakon br. 05/L-036 o naknadi žrtava zločina⁴⁰
- Zakon br. 05/L-022 o oružju⁴¹

5.2 Institucionalni mehanizmi

Institucionalni mehanizam podrazumeva sve mehanizme koji imaju ulogu i značaj u borbi protiv terorizma na Kosovu.

Institucionalni mehanizmi za izradu i sprovođenje državnih politika u oblasti protiv terorizma su, ali nisu ograničeni samo na ove institucije:

Ministarstvo unutrašnjih poslova

²⁴ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2823>

²⁵ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2690>

²⁶ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2834>

²⁷ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2861>

²⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2615>

²⁹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2713>

³⁰ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2700>

³¹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2710>

³² <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2709>

³³ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2526>

³⁴ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2758>

³⁵ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=12360>

³⁶ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8651>

³⁷ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8871>

³⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2698>

³⁹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=10554>

⁴⁰ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=10936>

⁴¹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=11018>

MUP je odgovorna vladina institucija koja rukovodi izradom i praćenjem politika i zakonodavstva u oblasti opšte bezbednosti i terorizma. Kroz svoje mehanizme i agencije, MUP preduzima aktivnosti u prevenciji, zaštiti, gonjenju i reagovanju prema svim terorističkim aktivnostima.

Nacionalni koordinator za borbu protiv terorizma

Nacionalni koordinator za borbu protiv terorizma je Ministar unutrašnjih poslova, ili osoba koju on ovlasti, a ima odgovornost da koordiniše, daje uputstva, prati i izveštava o sprovođenju politika, aktivnosti i radnji u vezi sa Strategijom za borbu protiv terorizma.

Sekretarijat za strategije

Sekretarijat za strategije u MUP-u ima zadatak da na redovnim osnovama prati sprovođenje strategije, kroz prikupljanje i analiziranje podataka o sprovođenju aktivnosti iz akcionog plana, kao i izradu periodičnih i evaluacionih izveštaja za Nacionalnog koordinatora. Osim ovih zadataka, Sekretarijat će pomoći Nacionalnom koordinatoru u koordinaciji strategije i komunikaciji sa zainteresovanim stranama.

Policija Kosova

Kao organ za sprovođenje zakona u okviru MUP-a, PK snosi glavnu odgovornost u borbi protiv terorizma, kroz Direkciju za borbu protiv terorizma i kroz druge strukture za podršku u okviru Policije Kosova.

Kosovska agencija za forenziku

Kao agencija za sprovođenje zakona u okviru MUP-a, KAF ima odgovornost za obavljanje stručnih forenzičkih veštačenja prema međunarodnim standardima, kao i za upravljanje forenzičkim bazama podataka.

Agencija za upravljanje hitnim situacijama

Kao agencija u okviru MUP-a, AUHS snosi odgovornost za razvijanje svih mera radi pripreme, odbrane, reagovanja i oporavka od svih mogućih rizika, bilo da su to prirodni ili rizici izazvani od ljudskog faktora.

Obaveštajna agencija Kosova

OAK je bezbednosna informativna agencija koja prikuplja, analizira i distribuira obaveštajne proizvode na brz, zakonit i odgovoran način i prosleđuje ih predsedniku, premijeru i ostalim nadležnim institucijama.

Sudski savet Kosova

SSK razvija efikasne politike pravosudnog sistema za efikasniju obradu slučajeva terorizma i izricanje kazne počinioca za njihovo učešće u terorističkim aktivnostima potpuno je nezavisno u obavljanju svojih funkcija kako bi se obezbijedilo nezavisno, pravično, apolitično, pristupačno, profesionalni i nepristrasni pravosudni sistem koji odražava multietničku prirodu Republike Kosova i primenjuje Ustav kao i međunarodno prihvaćene principe ljudskih prava i polnih ravnopravnosti. SSK osigurava nezavisnost i nepristrasnost sudskog sistema u njihovom donošenju odluka.

Sudska vlast

Teroristički slučajevi na Kosovu se razmatraju od strane Sudske vlasti u Republici Kosovo koje su osnivane u skladu sa Ustavom i relevantnim zakonom, i struktura sudova je organizovana na tri nivoa: Osnovni sud, Apelacioni sud i Vrhovni sud, dok sudije u vršenju njihova funkcija i donošenje odluka su nezavisni, nepristrasni, na bilo koji način ne utiču na bilo koje fizičko ili pravno lice uključujući javne organe.

Tužilački Savet Kosova

Vijeće razvija efikasne politike za tužilački sistem za efikasniju istragu i krivično gonjenje osoba osumnjičenih za učešće u terorističkim aktivnostima. TSK osigurava nezavisan, profesionalan i nepristrasan sistem tužilaca.

Državno tužilaštvo

Državno tužilaštvo je nezavisna institucija koja ima nadležnost i odgovornost za krivično gonjenje osumnjičenih i optuženih lica za njihovo učešće u terorističkim aktivnostima. SPRK ima posebnu nadležnost za istraživanje i krivično gonjenje krivičnih djela specifične prirode, uključujući i izvršenje, pripremu, saradnju i olakšavanje izvršenja krivičnog dela terorizma.

Sekretarijat saveta bezbednosti Kosova

Sekretarijat, kao sastavni deo Kosovskog Saveta za bezbednosti, priprema periodične izveštaje i analize vezane za politička pitanja bezbednosti za Vladu Republike Kosovog i Saveta za bezbednost. S obzirom da terorističke aktivnosti ugrožavaju sigurnost Kosova, ovaj Sekretarijat je uključen u izradu strategije nacionalne bezbjednosti i politike sigurnosti na Kosovu, uključujući izgradnju kapaciteta, instrumente politike i istraživanja.

Ministarstvo pravde

MP priprema i razvija zakonodavstvo u oblasti pravde, kao i koordiniše i razvija međunarodnu pravosudnu saradnju u krivičnim stvarima. Isto tako, sarađuje i koordiniše aktivnosti sa svim ministarstvima, agencijama i verskim zajednicama koje se u različitim oblicima nadovezuju sa procesom deradikalizacije i ponovne socijalizacije osuđenih za terorizam.

Korektivna služba

Kosovska korektivna služba, u saradnji sa svim pravosudnim partnerima, ima za cilj da ispravi i ri' socijalizaciju lica koja su osuđena za kriminalne radnje, sa posebnim naglaskom na sprečavanju radikalizacije u zatvorima i uvek poštujući svoja osnovna prava bez obzira na rasu, jezik i religiju također obezbeđivanje sigurnog okruženja za osoblje, zatvorenike i zajednicu.

Probaciona služba Kosova

PSK je odgovorna za izvršenje alternativnih mera i kazni, nadzor, resocijalizaciju, reintegraciju i rehabilitaciju svih lica koja su izvršila krivična dela koja su kažnjiva prema primenjivim zakonima Republike Kosova. Isto tako PSK, ima za mandat reintegraciju i rehabilitaciju lica uslovno oslobođenih iz zatvora.

Ministarstvo za Kosovske snage bezbednosti

MKSB putem svojih mehanizama pomaže domaće institucije u sprečavanju terorizma, dok sa njenim jedinicama aktivno učestvuje u zaštiti i reagovanju prema mogućim terorističkim napadima.

Ministarstvo finansija

MF će imati aktivnu ulogu u saradnji sa svim institucijama na koje utiče Akcioni plan za sprovođenje strategije protiv terorizma, vodeći računa da se predviđene aktivnosti i ciljevi ostvaruju unutar redovne dodele budžeta.

Carina Kosova

Kao agencija u okviru Ministarstva finansija, CK vršeci svoju funkciju kontrole robe i lica na graničnim prelazima i unutar teritorije Kosova, doprinosi prevenciji, identifikaciji, izveštavanju, istraživanju i blokiranju izvora finansiranja terorističkih aktivnosti.

Financijska obaveštajna jedinica

Kao agencija u okviru ministarstva finansija, FOJ je odgovorna za traganje, prijem, analizu i raspodelu nadležnim vlastima i objavljivanju informacija vezano za potencijalno pranje novca i finansiranja terorizma.

Regulatorni Autoritet za Elektronske i Poštanske Komunikacije

RAEPK je regulatorni organ koji primjenjuje i nadgleda regulatorni okvir uspostavljen zakonom o elektronskim komunikacijama, iz zakona o poštanskim uslugama i razvojne politike u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga.

Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije

MONT igra bitnu ulogu u oblasti sprečavanja i podizanja svesti putem izrade kurikuluma, organizacije aktivnosti podizanja svesti i sprečavanja nasilnog ekstremizma i terorizma.

Ministarstvo inostranih poslova

MIP ima ulogu u smeru pružanja pomoći za međunarodnu saradnju u borbi protiv terorizma.

Ministarstvo za evropske integracije

MEI osigurava da pravni okvir i vladina politika vezana za prevenciju i borbu protiv terorizma usklađena sa zakonodavstvom i politikom EU.

Ministarstvo kulture, omladine i sporta

Stvara kulturne, omladinske, sportske politike kao i one baštine, izrađuje programe za razmatranje potreba omladine i njihovu podršku, a pogotovo identifikaciju i podršku specifičnih ugroženih grupa. Stvara programe za podizanje nivoa kulturne komunikacije i suživota između kultura svih etničkih, verskih ili jezičkih zajednica države, uz obuhvatanje i kulturnog promovisanja u oblasti kulture, omladine i sporta.

Kosovska agencija za zaštitu od zračenja i nuklearnu bezbednost

Kao nezavisan organ u okviru Kancelarije premijera, KAZZNB je agencija specijalizovana za sprovođenje nacionalnih i međunarodnih politika i standarda u oblasti zaštite od zračenja i nuklearna bezbednost.

Kancelarija za zaštitu i pomoć žrtvama

KZPŽ je nezavisna kancelarija koja funkcioniše u okviru Kancelarije glavnog državnog tužioca. KZPŽ je odgovorna za pružanje usluga žrtvama tokom pravnih postupaka, informacija o njihovim pravima i zastupljenost njihovih interesa u krivičnom sistemu Kosova. Kancelarija takođe pomaže žrtvama u popunjavanju zahteva za nadoknadu u krivičnom postupku i sprovođenje državne naknade.

6 Ciljevi strategije za borbu protiv terorizma

Pretnje od terorizma su neprekidne, stoga sprečavanje i borba protiv iste zahteva neprekidnu privrženost i angažovanje, kao i dalji razvoj kapaciteta. Stoga, uprkos činjenici da su institucije Republike Kosova postigle zadovoljavajuće rezultate u osnaživanju kapaciteta, kao i efikasnost u sprečavanju i borbi protiv terorizma, ipak trenutni kontekst Kosova, kao i trend globalnih razvoja, od kojih se može uticati i Republika Kosova, stvara neophodnu potrebu za ovaj strateški dokument, u cilju delotvornog sprečavanja i borbe protiv terorizma.

Oslanjajući se na efikasnost i rezultate prethodne strategije, i dalje, aktivnosti institucija Republike Kosova u prevenciji i borbi protiv nasilnog ekstremizma i terorizma su usmerena u četiri glavna stuba: **PREVENCIJA, ZAŠTITA, GONJENJE I REAGOVANJE**, koji su postavljeni kao strateški ciljevi:

1. PREVENCIJA

Prevencija kao poseban cilj ima suštinsku ulogu u borbi protiv terorizma, u identifikovanju i suprotstavljanju uzročnika, odnosno suprotstavljanju radikalnim ideologijama i doktrinama koje podstiču pojedince u aktima nasilja. Pored angažovanja organa za bezbednost i sprovođenje zakona, adekvatna zakonska infrastruktura, to zahteva širu mobilizaciju društvenog spektra kako bi postigli efikasniji rezultat u smanjenju ili eliminisanju uzročnika radikalizma i ekstremizma koji vode ka terorizmu.

Radi ove strategije, koja je sveobuhvatna u borbi protiv terorizma, predstavljeni su ključni prioriteti za prevenciju, koji uključuju ali se ne ograničavaju samo na njih:

- Suprotstavljanje i borba protiv radikalnih i ekstremističkih ideologija i doktrina i onih koji ih promovišu;
- Sprečavanje potencijalnih pojedinaca koje može privući ekstremistička ideologija ili doktrina da bi postali nasilni ekstremisti ili teroristi.

Što se tiče borbe protiv radikalnih i ekstremističkih ideologija, čiji je glavni fokus na prevenciji, Vlada Republike Kosovo je usvojila strategiju za prevenciju nasilnog ekstremizma i radikalizma koji vodi koji vodi u terorizam 2015-2020, praćen detaljnim akcionim planom koji se uglavnom fokusira na prevenciju. Stoga, gore pomenuta strategija detaljno se bavi aspektom borbe protiv ideologija i

doktrina, osnovom uzroka, faktorima koji podstiču i privlače i drugim aspektima koji se odnose na ovaj stub.

2. ZAŠTITA

Ovaj cilj podrazumeva jačanje odbrambenih kapaciteta od terorističkih napada, odnosno terorističke pretnje koje se upućuju Republici Kosovo ili njenim interesima u regionu i šire. Osim jačanja odbrambenih kapaciteta, to podrazumeva i minimiziranje ranjivosti od te pojave. Poslednjih godina je bilo povećanja ovih kapaciteta sa posebnim naglaskom na sprovođenja zakona, koji su odigrali ključnu ulogu u proceni i minimiziranju rizika koji se javlja od terorizma.

Specifični ciljevi zaštite od 2018-2020 godine će uključiti:

- Jačanje kontrole na graničnim prelazima i zelenom linijom na granici;
- Zaštitu imovine i građana Republike Kosovo koji mogu biti meta terorističkih napada;
- Zaštita utovara i visoko rizičnih materijala.

3. GONJENJE

Gonjenje - namera ovog cilja je da goni, istraži i izvede pred licem pravde pojedince ili grupe koje predstavljaju terorističku pretnju ili izvršavaju teroristička dela.

Za postizanje ovog cilja, tokom 2018-2020 biće preduzete sledeće mere, ali nećemo se ograničiti samo na njih:

- Sprečavanje i istraživanje nasilnih ekstremista ili terorista koji utiču, regrutuju, finansiraju, podržavaju, planiraju i pokušavaju da izgrade legitimitet unutar teritorije Republike Kosovo;
- Jačanje kapaciteta institucija za efikasno gonjenje i procesiranje;
- Razmatranje i dopuna zakonskog okvira;
- Izgradnja i širenje domaće i međunarodne saradnje.

4. REAGOVANJE

Pripremanje kosovskih institucija za upravljanje i minimiziranje posledica terorističkog napada, poboljšajući sposobnost da se bave posledicama, koordinacijom reagovanja i upravljanja žrtvama. Pored maksimalnih napora za prevenciju terorističkih delovanja, biće uloženi neprekidni naponi za efikasnije i efektivnije reagovanje za prevenciju izvršavanja bilo kakvog terorističkog akta i za reagovanje na napade. Efikasna priprema i reagovanje su od presudnog značaja za spašavanje života i minimiziranje potencijalne štete i posledica.

Za postizanje ovog cilja, tokom 2017-2023 biće preduzete sledeće mere, ali nećemo se ograničiti samo na njih:

- Spremnost za reagovanje i upravljanje situacijama u cilju minimiziranja posledica u slučaju mogućeg terorističkog napada;
- Jačanje kapaciteta i sposobnosti za reagovanje odgovarajućih institucija za pripremu i reagovanje;

- Pružanje zaštite, podrške i pomoći žrtvama terorističkih akata.

7 Sprovođenje, praćenje i procena Strategije

7.1 Uloga sistema praćenja i procene

Proces sprovođenja Strategije ciljaće ispunjenje ciljeva strategije, onih specifičnih i aktivnosti. Praćenje i procena rezultata sprovođenja ciljeva i aktivnosti biće sastavni deo procesa strategije, kao ključni elementi u ispunjenju iste.

Putem praćenja vršiće se neprekidno i sistematsko prikupljanje podataka za merenje neprekidnog napretka i sprovođenja Akcionog plana. Procena se vrši na redovnim periodičnim osnovama, svake godine ali i ad-hoc, putem koje će se proceniti i sprovođenje Akcionog plana i uticaja u praksi. Proces procene će rezultovati na reviziju aktivnosti Akcionog plana uz obezbeđivanje planiranja potrebnih aktivnosti za delotvorno sprovođenje strateških ciljeva i usklađivanju sa trendovima domaćih i globalnih pretnji.

Glavne dimenzije praćenja i procene strategije su:

- Institucionalni kapacitet;
- Pokazatelji praćenja tokom i na kraju trogodišnjeg perioda;
- Izvori informisanja i instrumenti merenja.

7.2 Institucionalni kapaciteti za praćenje i procenu

Sistem praćenja i procene proširiće se kako bi pokrio sve odgovorne institucije za ostvarivanje ciljeva određenih u Strategiji i akcionom planu:

- Nacionalni koordinator za borbu protiv terorizma, kao vodeća institucija za koordiniranje ispunjavanja ciljeva, pratiće pokazatelje Strategije za borbu protiv terorizma;
- Sekretarijat za strategije, na redovnoj osnovi pratiće sprovođenje akcionog plana uz prikupljanje tromesečnih, šestomesečnih, devetomesečnih, godišnjih i ad-hoc izveštaja od svih relevantnih institucija, i izradiće analitičke izveštaje o sprovođenju strategije po potrebi;
- Ministarstva, organi za sprovođenje zakona i ostale institucije označene u akcionom planu biće odgovorne za praćenje i procenu aktivnosti dodeljene onim ministarstvima ili institucijama njima podređene. Ove institucije će dostaviti svoje periodične izveštaje Sekretarijatu za strategije;
- Nevladine i međunarodne organizacije učestvovaće u procesu praćenja i procene strategije uz ojačanje sveobuhvatnosti, transparentnosti i odgovornosti.

7.3 Pokazatelji za praćenje i procenu

Svaka aktivnost u okviru akcionog plana ima svoje relevantne kvalitativne i kvantitativne pokazatelje koji će služiti tokom procesa praćenja i procene.

7.4 Instrumenti praćenja i procene

- Administrativni/statistički podaci od strane različitih relevantnih aktera;
- Godišnji izveštaj sprovođenja strategije i ostalih ad-hoc izveštaja;
- Spoljašnji izveštaji od strane nevladinih i međunarodnih organizacija;
- Različite ankete.

8 Akcioni plan

Akcioni plan odražava njegovu usklađenost sa opštim okvirom strategije i izrađen je u okviru opšteg strateškog okvira određenog Državnom strategijom za borbu protiv terorizma.

Akcioni plan će se revidirati na kraju svake godine na taj način da se obezbedi sprovođenje strategije i usklađenost sa domaćim i međunarodnim trendovima.

Akcioni Plan za sprovođenje ove strategije obuhvata:

- Strateške ciljeve;
- Specifične ciljeve;
- Konkretno aktivnosti za sprovođenje;
- Određivanje odgovornih i relevantnih institucija za ispunjavanje svakog cilja;
- Navođenje vremenskog okvira za ispunjavanje svake aktivnosti;
- Određivanje potrebnih finansijskih izvora za ostvarivanje aktivnosti;
- Određivanje pokazatelja za sprovođenje svakog cilja i aktivnosti.

Akcioni plan je unutarnji dokument s ograničenom distribucijom.